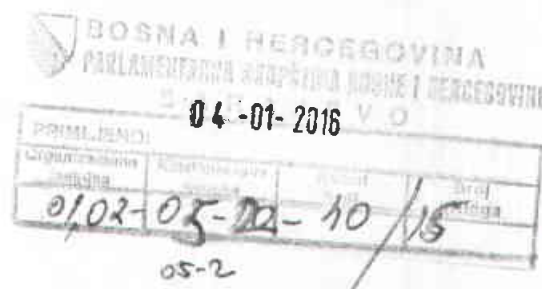

Број: 17-14-1-3296-2/15
Сарајево, 30. децембар 2015. године

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА**

Предмет. Сагласност за ратификацију споразума, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00 и 32/13), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Споразум између Савјета министара Босне и Херцеговине и Швајцарског федералног савјета који се односи на радови ваздушни саобраћај. Споразум је потписао г. Славко Матановић, министар комуникација и транспорта БиХ, 22. септембра 2015. године у Сарајеву.

Будући да је Министарство комуникација и транспорта БиХ надлежно за провођење поступка за закључивање овог споразума, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који заступницима, односно делегатима може дати све потребне информације о споразуму.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Борис Буха

MFA-BA-MPP
Broj: 08/1-32-05-5-31871/15
Datum: 16.12.2015.godine

PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 29-12-2015			
Priglasila	Klasifikacijska oznaka	Ispr. broj	Broj priloga
14	14-1	3296-1	

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

SARAJEVO

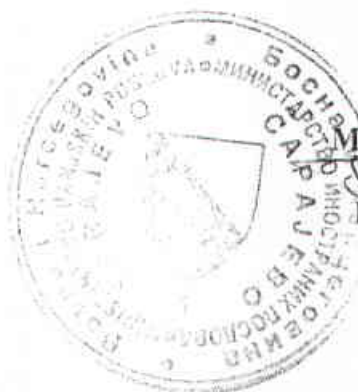
Predmet: Prijedlog odluke o ratifikaciji Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Švicarskog Federalnog vijeća koji se odnosi na redovni zračni promet, dostavlja se

U prilogu akta dostavljamo prijedlog odluke o ratifikaciji Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Švicarskog Federalnog vijeća koji se odnosi na redovni zračni promet, potpisan 22.09.2015.godine u Sarajevu na bosanskom, hrvatskom, srpskom, njemačkom i engleskom jeziku.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na svojoj 34. sjednici, održanoj 09.12.2015. godine utvrdilo prijedlog odluke o ratifikaciji predmetnog Sporazuma, čiji zaključak dostavljamo u prilogu akta.

Molimo Predsjedništvo Bosne i Hercegovine da donese odluku o ratifikaciji Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Švicarskog Federalnog vijeća koji se odnosi na redovni zračni promet.

S poštovanjem,

MINISTAR
Igor Crnadak

СПОРАЗУМ
ИЗМЕЋУ
САВЈЕТА МИНИСТАРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
И
ШВАЈЦАРСКОГ ФЕДЕРАЛНОГ САВЈЕТА
КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА РЕДОВНИ ВАЗДУШНИ САОБРАЋАЈ

Савјет министара Босне и Херцеговине и Швајцарски Федерални Савјет (даље у тексту: “Уговорне стране);

У жељи да промовишу систем међународног ваздухопловства заснован на конкурентности између авио-превозника на тржишту са минималним уплићањем владе;

У жељи да убрзају експанзију прилика у међународном ваздушном превозу;

Признавајући да ефикасан и конкурентан међународни ваздушни превоз унапређује трговину, добробит корисника, и привредни раст;

У жељи да омогуће авио-превозницима да понуде јавно конкурентне цијене и услуге на отвореним тржиштима;

У жељи да обезбиједи највећи степен сигурности и заштите у међународном ваздушном превозу и потврђујући њихову велику забринутост по питању дјела или пријетњи по безбједност летјелице, које угрожавају безбједност лица или имовине, негативно утичу на обављање ваздушног превоза и умањују повјерење јавности по питању безбједности цивилног ваздухопловства; и

Будући да су потписнице Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству отворене за потписивање у Чикагу, 7. децембра 1944. године;

Договорили су следеће:

Члан 1.
(Дефиниције)

- (1) У сврху овог Споразума и његовог Анекса, осим ако није договорено другачије:
- а. израз “Конвенција” означава Конвенцију о Међународном цивилном ваздухопловству отворену за потписивање у Чикагу седмог децембра 1944. године и укључује било

који анекс усвојен у складу са чланом 90. те Конвенције и било коју измјену и допуну анекса или Конвенције у складу са члановима 90. и 94. све док су ти анекси и измјене и допуне примјениви за обје Уговорне стране;

- б. израз “органи надлежни за ваздушни превоз” означава, у случају Швајцарске, Федералну канцеларију за цивилно ваздухопловство и, у случају Босне и Херцеговине, Министарство комуникација и транспорта, Дирекцију за цивилно ваздухопловство, или у оба случаја било које лице или орган, овлашћен да обавља функције које су овдје додијељене наведеним органима;
- ц. израз “одређени авио-превозници” означава авио-превозника или авио-превознике које је једна Уговорна страна одредила у складу са чланом 5. овог Споразума за обављање уговореног ваздушног превоза;
- д. израз “уговорени превоз” означава ваздушни превоз на одређеним линијама за превоз путника, робе и поште, одвојено или у комбинацији;
- е. изрази “ваздушни превоз”, “међународни ваздушни превоз”, “авио-превозник” и “заустављање у некомерцијалне сврхе” имају значења која су им одређена у члану 96. Конвенције;
- ф. израз “територија” у односу на Државу има значење одређено у члану 2. Конвенције;
- г. израз “тарифа” означава цијене за превоз путника, пртљага и робе и услове под којима се те цијене примјењују, укључујући комисионе накнаде и друга додатна давања за агенцију или продају транспортних докумената, али искључујући накнаду и услове за превоз поште.

- (2) Анекс чини интегрални дио овог Споразума. Све што се односи на Споразум укључује и Анекс осим ако није договорено другачије.

Члан 2. **(Додјела права)**

- (1) Свака Уговорна страна обезбјеђује другој Уговорној страни права наведена у овом Споразуму у сврху обављања међународног ваздушног превоза на линијама наведеним у распоредима у Анексу. Такав превоз и линије ће се у даљем тексту називати: “уговорени превоз” и “назначене линије”.
- (2) Сходно одредбама овог Споразума, авио-превозници одређени од стране сваке Уговорне стране уживају, док обавља међународни ваздушни превоз:
- а. право да лете преко територије друге Уговорне стране без слијетања;
 - б. право да се заустављају на датој територији у некомерцијалне сврхе;
 - ц. право да на датој територији на тачкама наведеним у Анексу овог Споразума укрца и искрца, путнике, пртљак, робу и пошту који путују за или који долазе са тачака на територији друге Уговорне стране;
 - д. право да на територији трећих земаља на тачкама наведеним у Анексу овог Споразума укрца или искрца путнике, пртљак, робу и пошту који путују за или долазе из тачака на територији друге Уговорне стране, наведеним у Анексу овог Споразума;
- (3) Ништа из овог члана се неће сматрати да даје одређеном авио-превознику једне Уговорне стране право да укрца, на територији друге Уговорне стране, путнике, пртљак, робу и пошту који се превозе за накнаду и који путују на другу тачку на територији те Уговорне стране.
- (4) Ако због оружаног сукоба, политичких немира или развоја политичке ситуације, или посебних или неубичајених околности, одређени авио-превозници једне Уговорне

стране нису у могућности да обављају превоз на својим уобичајеним линијама, друга Уговорна страна уложиће све своје напоре како би олакшала наставак обављања таквог превоза кроз одговарајуће нове аранжмане за такве линије, укључујући додјелу права за оно вријеме које може бити потребно да би се олакшале одрживе операције.

Члан 3. (Провођење права)

- (1) Одређени авио-превозници уживају праведна и једнака права да обављају уговорени саобраћај покривен овим Споразумом.
- (2) Ниједна Уговорна страна не ограничава право сваког одређеног авио-превозника да обавља међународни превоз између територија Уговорних страна или између територије једне Уговорне стране и територија трећих земаља.
- (3) Свака Уговорна страна допушта одређеним авио-превозницима да одреде фреквентност и капацитет међународног ваздушног превоза који нуде на основу комерцијалних прилика на тржишту. У складу са овим правом, ниједна Уговорна страна унилатерално не ограничава обим превоза, фреквентност, број дестинација или редовност превоза, или тип или типове летјелица које користе одређени авио-превозници друге Уговорне стране, осим ако то није тражено из царинских, техничких, оперативних или разлога заштите околине под истим условима у складу са чланом 15. Конвенције.

Члан 4. (Примјена закона и прописа)

- (1) Закони, прописи и процедуре једне Уговорне стране који се односе на улазак на њену територију или одлазак са њене територије летјелице која је ангажована у међународној ваздушној пловидби, или на рад и навигацију те летјелице док је у оквиру њене територије, се примјењују на летјелице одређених авио-превозника друге Уговорне стране и морају се испоштовати од стране летјелица при уласку на територију те друге Уговорне стране, током боравка на њој и по одласку.
- (2) Приликом уласка или изласка са територије једне Уговорне странке закони и прописи те Уговорне стране који се тичу уласка на или одласка са њене територије путника, пртљага, посаде или робе које се превозе у летјелици (укључујући прописе везани за улазак, дозволу, имиграцију, пасоше, царине и карантин или, у случају поште, поштанске прописе) се примјењују код или у име тих путника, пртљага, посаде и робе одређеног авио-превозника друге Уговорне стране.
- (3) Ниједна Уговорна страна не може додијелити било какве предности својим авио-превозницима над одређеним авио-превозницима друге Уговорне стране у примјени закона и прописа датих у овом члану.

Члан 5. (Одређивање превозника и издавање дозвола за рад)

- (1) Свака Уговорна страна има право да одреди једног или више авио-превозника за потребе обављања договореног превоза. То одређивање постаје ефективно путем писменог обавјештења између органа надлежних за ваздушни превоз обје Уговорне стране.

- (2) Органи надлежни за ваздушни превоз који су примили обавјештење о одређивању, у складу са одредбама ставова 3. и 4. овог члана, додјељују без одлагања одређеним авио-превозницима друге Уговорне стране неопходну радну дозволу.
- (3) Надлежни органи ваздушног саобраћаја једне Уговорне стране могу затражити од авио-превозника којег је одредила друга Уговорна страна да пружи доказе о квалификованости за испуњавање услова прописаних законима и прописима који се уобичајено примјењују на обављање међународног ваздушног саобраћаја у складу са одредбама Конвенције.
- (4) Свака Уговорна страна има право да одбије да додијели дозволу за рад наведену у ставу 2. овог члана, или да наметне авио-превознику такве услове које сматра потребним за коришћење права наведених у члану 2. овог Споразума, и то увијек када нема доказ да авио-превозници имају главно мјесто пословања на територији Уговорне стране која их је одредила и да посједују важећи сертификат авио-превозника (АОС) издат од стране поменуте Уговорне стране.
- (5) Након што су примили дозволу за рад, у складу са ставом 2. овог члана, одређени авио-превозници могу у било којем тренутку обављати договорени превоз.

Члан 6.

(Опозив и суспензија радне дозволе)

- (1) Свака Уговорна страна има право да опозове, суспендује или ограничи радну дозволу за коришћење права наведених у члану 2. овог Споразума од стране одређеног авио-превозника друге Уговорне стране или да наметне оне услове које сматра неопходним за коришћење тих права, ако:
 - а. не постоји доказ да поменути авио-превозници имају своје главно пословно сједиште на територији Уговорне стране која их је одредила и да посједују сертификат авио-превозника (АОС) издат од стране наведене Уговорне стране, или
 - б. се поменути авио-превозници не придржавају или су озбиљно прекршили законе или прописе Уговорне стране која додјељује ова права, или
 - ц. поменути авио-превозници не обављају договорени превоз у складу са условима прописаним овим Споразумом.
- (2) Права утврђена овим чланом ће се примјењивати искључиво након консултација са другом Уговорном страном, осим ако непосредна радња није неопходна ради спречавања даљег кршења закона и прописа.

Члан 7.

(Ваздухопловна заштита)

- (1) У складу са својим правима и обавезама према међународном закону, Уговорне стране поново потврђују да њихове обавезе једних према другима у циљу заштите безбједности цивилног ваздухопловства против дјела незаконитог ометања чине саставни дио овог Споразума. Не ограничавајући њихова општа права и обавезе према међународном закону, Уговорне стране ће посебно дјеловати у складу са одредбама Конвенције о кривичним дјелима и одређеним другим дјелима почињеним у ваздухоплову, која је потписана у Токију 14. септембра 1963. године, Конвенције о сузбијању незаконитих отмица ваздухоплова, која је потписана у Хагу 16. децембра 1970. године и Конвенције о сузбијању незаконитих дјела против безбједности цивилног ваздухопловства, која је потписана у Монтреалу 23. септембра 1971 године., њеног додатног Протокола о

превенцији незаконитих дјела против безбједности међународних аеродрома, потписаног у Монтреалу 24. фебруара 1988. године, као и било којег другог споразума којим се управља безбједношћу цивилног ваздухопловства, чега се Уговорне стране придржавају.

- (2) Уговорне стране ће према захтјеву пружати једна другој сву неопходну помоћ у циљу спречавања незаконитих отмица цивилних ваздухоплова и других незаконитих радњу усмјерених против безбједности ваздухоплова, њихових путника и посаде, аеродрома и уређаја за авионску навигацију и било које друге пријетње по безбједност цивилног ваздухопловства.
- (3) Уговорне стране ће у међусобним односима дјеловати у складу са одредбама о ваздухопловној безбједности, које је установила Међународна организација цивилног ваздухопловства, одређеним као Анекси уз Конвенцију у мјери у којој су безбједносте одредбе примјенљиве за Уговорне стране; Уговорне стране ће захтијевати да корисник ваздухоплова у њиховом регистру или корисник ваздухоплова чије је главно мјесто пословања или стално мјесто боравишта на њиховој територији као и корисници аеродрома на њиховој територији, поступају у складу са тим одредбама о ваздушној безбједности.
- (4) Свака Уговорна страна сагласна је да се од корисника ваздухоплова може захтијевати поштовање одредби о ваздушној безбједности наведених у ставу 3. овог члана које примјењује једна Уговорна страна при уласку, одласку или током боравка на територији те друге Уговорне стране. Свака Уговорна страна ће обезбиједити ефикасну примјену одговарајућих мјера у оквиру њене територије у циљу заштите ваздухоплова и како би се прегледали путници, посада и ручни пртљаг, роба и залихе у ваздухоплову прије укрцавања и искрцавања. Свака Уговорна страна такође пристаје да ће са разумијевањем размотрити сваки захтјев друге Уговорне стране за оправданим посебним мјерама безбједности да би се одговорило на одређену пријетњу.
- (5) У случају да се догоди инцидент или пријетња незаконитом отмицом цивилног ваздухоплова или нека друга незаконита радња против безбједности ваздухоплова, његових путника и посаде, аеродрома и уређаја за ваздушну навигацију, Уговорне стране ће помоћи једна другој успостављањем комуникације и другим одговарајућим мјерама у циљу окончања таквог инцидента или пријетње што је брже могуће водећи рачуна о минималном ризику по живот којег такав инцидент или пријетња повлачи за собом.
- (6) Када Уговорна страна има основане сумње да је друга Уговорна страна одступила од одредби ваздухопловне безбједности из овог члана, надлежни органи ваздушног саобраћаја прве Уговорне стране могу затражити хитне консултације са надлежним органима ваздушног саобраћаја друге Уговорне стране. У случају неуспјеха у постизању задовољавајућег споразума у року од петнаест (15) дана од дана таквог захтјева постојаће основе за повлачење, одузимање, ограничавање, или наметање услова о радној дозволи и техничким одобрењима авио-превозника те Уговорне стране. Када то захтијева хитност случаја, Уговорна страна може предузети те радње и прије истека рока од петнаест (15) дана.

Члан 8.

(Ваздухопловна безбједност)

- (1) Свака Уговорна страна признаје као важеће, за потребе обављања договореног превоза предвиђеног у овом Споразуму, сертификате о пловидбености, сертификате способности, и дозволе издате или проглашене важећим од стране друге Уговорне стране и које су још

увијек на снази, под условом да су услови за те сертификате и дозволе барем једнаки минималним стандардима који могу бити одређени у складу са Конвенцијом.

- (2) Међутим, свака Уговорна страна може одбити да призна као важеће, за потребе летова изнад своје територије, сертификате способности и дозволе дате или проглашене важећим за своје држављане од стране друге Уговорне стране или треће земље.
- (3) Свака Уговорна страна може затражити консултације у вези безбједносних стандард у области везаној за посаду, летјелицу или њихов рад које је усвојила друга Уговорна страна. Такве консултације ће се одржати у року од тридесет (30) дана од дана подношења захтјева.
- (4) Ако након таквих консултација једна од Уговорних страна установи да друга Уговорна страна ефективно не одржава и не руководи, у било којој таквој области, безбједносним стандардима који су у најмању руку на нивоу минималних стандарда тада установљених према Конвенцији, прва Уговорна страна ће обавијестити другу Уговорну страну о тим сазнањима, као и мјерама које сматра потребним за усаглашавање са тим минималним стандардима, док ће та друга Уговорна страна предузети одговарајуће мјере исправке. Уколико та друга Уговорна страна не предузме одговарајуће мјере исправке у року од петнаест (15) дана или у евентуално дужем договореном року, то ће бити разлог за примјену члана 6. овог Споразума.
- (5) Без обзира на обавезе поменуте у члану 33. Конвенције договорено је да свака летјелица којом управља одређени авио-превозник или, према уговору о најму, у име одређеног авио-превозника једне Уговорне стране у превозу до или од територије друге Уговорне стране може, док је на територији друге Уговорне стране, бити подвргнут провјери од стране надлежних представника друге Уговорне стране, провјери у оквиру ваздухоплова или око ваздухоплова ради провјере валидности документације ваздухоплова и документације његове посаде и очигледног стања ваздухоплова и његове опреме (у овом члану назван као „преглед на платформи“) под условом да то не доведе до неоправданог кашњења.
- (6) Ако било који такав преглед на платформи или низ таквих прегледа покаже да постоји:
 - а. озбиљна забринутост да ваздухоплов или употреба ваздухоплова није у складу са минималним стандардима тада установљеним према Конвенцији; или
 - б. озбиљна забринутост да постоји недостатак ефикасног одржавања и спровођења безбједносних стандарда тада установљених према Конвенцији;

Уговорна страна која врши преглед може, у сврху члана 33. Конвенције, бити слободна да закључи да захтјеви према којима су увјерења или дозволе за летјелицу и посаду летјелице издате и валидне или да захтјеви према којима је летјелица у саобраћају нису на нивоу минималних стандарда или изнад минималних стандарда тада установљених према Конвенцији.

- (7) У случају да је приступ у сврху прегледа летјелице на платформи коју користи авио-превозник једне Уговорне стране у складу са ставом 5. одбијен од стране представника тог авио-превозника, друга Уговорна страна ће бити слободна да закључи озбиљну забринутост наведену у ставу 6. овог члана која повлачи закључке такође наведене тим ставом.

- (8) Свака Уговорна страна задржава право обуставити или измијенити дозволу за обављање услуга ваздушног превоза авио-превознику или авио-превозницима друге Уговорне стране, у случају да прва Уговорна страна, било на основу прегледа на платформи, низа прегледа на платформи, одбијања приступа у циљу прегледа на платформи, консултација или на некој другој основи, закључи да је хитна акција неопходна за очување безбједности ваздушног саобраћаја.
- (9) Било каква акција једне Уговорне стране у складу са ставом 4. или 8. овог члана ће бити обустављена онда када престану постојати разлози који су до тога и довели.

Члан 9. **(Ослобађање од царина и такси)**

- (1) Летјелице које обављају међународни саобраћај од стране одређеног авио-превозника једне Уговорне стране, као и њихова уобичајена опрема, залихе горива и мазива, залихе ваздухоплова укључујући храну, напитке и духан који се превозе у таквој летјелици су, по уласку на територију друге Уговорне стране, изузети од свих царина или такси, под условом да таква опрема, залихе и залихе хране и пића и дувана, остану у летјелици све док не буду поново извезене.
- (2) Од истих царина и такси, са изузетком накнада које одговарају обављеним услугама, такође су ослобођени:
- а. залихе ваздухоплова укрцане у летјелицу на територији једне Уговорне стране, у границама утврђеним од стране органа поменуте Уговорне стране, и које су намијењене коришћењу у летјелици који обавља међународни саобраћај од стране одређеног авио-превозника друге Уговорне стране;
 - б. резервни дијелови (укључујући моторе) и уобичајена опрема летјелице увезени на територију једне Уговорне стране за потребе сервисирања, одржавања или поправке летјелице одређеног авио-превозника друге Уговорне стране која обавља међународни саобраћај;
 - ц. гориво, мазива и потрошне техничке залихе увезене на територију или које су узете на територији једне Уговорне стране намијењене за коришћење у летјелици одређеног авио-превозника друге Уговорне стране која обавља међународни ваздушни саобраћај, чак и када се такве залихе користе на дијелу путовања изнад територије Уговорне стране на којој су укрцане;
 - д. неопходни документи коришћени од стране одређеног авио-превозника једне Уговорне стране укључујући транспортна документа, товарне листове и рекламни материјал, као и моторна возила, материјал и опрему који могу бити коришћени од стране одређеног авио-превозника у комерцијалне и оперативне сврхе док се налази на подручју аеродрома под условом да такав материјал и опрема служе за потребе превоза путника и робе.
- (3) Уобичајена опрема летјелице, као и материјали и залихе који остају у летјелици којом оперише одређени авио-превозник једне Уговорне стране, могу бити истоварени на територији друге Уговорне стране једино уз одобрење царинских органа те територије. У том случају, они могу бити стављени под надзор поменутих органа све док не буду поново извезени или на неки други начин удаљени у складу са царинским прописима.
- (4) Изузимања наведена у овом члану су такође могућа у ситуацијама гдје је одређени авио-превозник било које од Уговорних страна ушао у аранжман са другим авио-превозницима за зајам или трансфер на територији друге Уговорне стране предмета наведених у

ставовима 1. и 2. овог члана под условом да други авио-превозници истовремено уживају таква права на изузимање од стране друге Уговорне стране.

Члан 10. (Директан транзит)

Путници, пртљаг и роба у директном транзиту преко области било које Уговорне стране и који не напуштају област аеродрома резервисаног у те сврхе се подвргавају веома једноставној контроли, осим ако то другачије не налажу безбједносне мјере усмјерене против насиља, интегритета границе, ваздушне пиратерије и шверца наркотика и имиграционе контролне мјере.

Члан 11. (Корисничке накнаде)

- (1) Свака Уговорна страна улаже све напоре како би обезбиједила да корисничке накнаде које су од стране њихових надлежних органа наметнуте или одобрене да буду наметнуте одређеном авио-превознику друге Уговорне стране буду праведне и разумне. Оне ће бити засноване на здравим економским принципима.
- (2) Накнаде за коришћење аеродрома и уређаја за ваздушну пловидбу и услуге које једна Уговорна страна нуди одређеном авио-превознику друге Уговорне стране неће бити веће од оних које мора платити његов национални ваздухоплов који обавља редовни међународни саобраћај.
- (3) Свака Уговорна страна охрабрује консултације између органа или органа надлежних за накнаде на својој територији и одређених авио-превозника који користе услуге и објекте, и охрабрује органе или тијела надлежне за накнаде и одређене авио-превознике да размјењују информације које могу бити од важности за прецизну контролу оправданости накнада у складу са принципима ставова 1. и 2. овог члана. Свака Уговорна страна охрабрује органе надлежне за накнаде да корисницима пружају обавјештење о сваком приједлогу за измјене корисничких накнада у циљу да корисници могу исказати своје ставове прије него што измјене буду учињене.

Члан 12. (Комерцијалне активности)

- (1) Одређеном авио-превознику једне Уговорне стране допуштено је да има одговарајућа представништва на територији друге Уговорне стране. Ова представништва могу укључивати комерцијално, оперативно и техничко особље, које се може састојати од премјештеног или локално ангажованог особља.
- (2) За комерцијалне активности примјењује се принцип реципроцитета. Надлежни органи сваке Уговорне стране предузимају све потребне мјере како би обезбиједили да представништва авио-превозника одређених од стране друге Уговорне стране могу обављати њихове активности на одговарајући начин.
- (3) Посебно, свака Уговорна страна гарантује одређеним авио-превозницима друге Уговорне стране право да се ангажују у продаји ваздушног превоза на њеној територији директно и, према властитом нахођењу, преко својих агената. Авио-превозници имају право да продају такав пријевоз и било које лице је слободно да га купи, у валути те територије или у слободно конвертибилним валутама других земаља.

- (4) Одређени авио-превозници било које Уговорне стране могу ући у маркетиншке аранжмане као што су blocked space, code sharing или друге комерцијалне аранжмане са авио-превозницима било које Уговорне стране или авио-превозницима треће земље, под условом да ти авио-превозници посједују одговарајућу радну дозволу.

Члан 13. (Лизинг)

- (1) Свака Уговорна страна може спријечити коришћење закупљених летјелица за превоз из овог Споразума које нису у складу са члановима 7. (Ваздухопловна заштита) и 8. (Ваздухопловна безбједност).
- (2) Према ставу 1. горе, одређени авио-превозници сваке Уговорне стране могу користити летјелицу (или летјелицу и посаду) закупљену од било које компаније, укључујући друге авио-компаније, под условом да компанија која даје у закуп не користи права која иначе нема.

Члан 14. (Конверзија и трансфер прихода)

Одређени авио-превозници имају право да по званичном курсу конвертују и дозначе у своју земљу вишак прихода преостао након пропорционално извршених локалних плаћања у погледу превоза путника, пртљага, роба и поште. Уколико су уплате између Уговорних страна регулисане посебним споразумом, тај посебни споразум се и примјењује.

Члан 15. (Тарифе)

- (1) Свака Уговорна страна може захтијевати обавјештавање или евидентирање код њених органа надлежних за ваздушни саобраћај тарифа за међународни ваздушни саобраћај који се врши у складу са овим Споразумом.
- (2) Без ограничавања примјене општег закона о конкуренцији и потрошачима у било којој Уговорној страни, интервенција од стране Уговорне стране се ограничава на:
- а. спречавање неразумно дискриминаторних тарифа или пракси;
 - б. заштиту потрошача од тарифа које су неразумно високе или ограничавајуће било због злоупотребе доминантне позиције или договорених пракси међу авио-превозницима;
 - и
 - ц. заштиту авио-превозника од тарифа које су вјештачки ниске због директне или индиректне владине субвенције или подршке.
- (3) Ниједна од Уговорних страна неће предузети унилатералне радње ради спречавања увођања или наставак тарифа које су предложене за наметање или су наметнуте од стране одређених авио-превозника било које Уговорне стране за међународни ваздушни саобраћај између територија Уговорних страна. Уколико било која Уговорна страна сматра да нека од тих тарифа није у складу са оним што је наведено у овом члану, затражиће консултације и обавијестити другу Уговорну страну о разлозима свог незадовољства у року од четрнаест (14) дана од датума пријема евиденције. Ове консултације се требају одржати у року од четрнаест (14) дана од датума пријема захтјева. Без узајамног договора, тарифе ступају на снагу или остају на снази.

Члан 16.
(Подношење реда летења)

- (1) Свака Уговорна страна може захтијевати да њени органи надлежни за ваздушни саобраћај буду обавијештени од стране одређених авио-превозника друге Уговорне стране о предвиђеним редовима летења најмање тридесет (30) дана прије почетка обављања уговореног саобраћаја. Иста процедура се примјењује на било које измјене тих редова летења.
- (2) За додатне летове које одређени авио-превозници једне Уговорне стране желе да обављају у договореном саобраћају ван одобреног реда летења потребно је затражити претходно одобрење од органа надлежних за ваздушни саобраћај друге Уговорне стране. Такав захтјев се обично подноси најмање два (2) радна дана прије обављања таквих летова.

Члан 17.
(Обезбјеђивање статистичких података)

Органи надлежни за ваздушни саобраћај обје Уговорне стране пружају једни другима, на захтјев, периодичне сататистичке податке или друге сличне информације које се односе на обављени договорени саобраћај.

Члан 18.
(Консултације)

Свака Уговорна страна може у било које вријеме затражи консултације о провођењу, тумачењу, примјени или измјени и допуни овог Споразума. Такве консултације, које могу бити између органа надлежних за ваздушни саобраћај, започињу што је то прије могуће али најкасније шездесет (60) дана од датума када је друга Уговорна страна примила писмени захтјев, осим уколико Уговорне стране нису договориле другачије. Свака Уговорна страна припрема и током тих консултација подноси релевантан доказ који подржава њен став, а све у циљу доношења тачних, рационалних и економичних одлука.

Члан 19.
(Рјешавање спорова)

- (1) Сваки спор који произађе из овог Споразума, који се не може ријешити директним преговорима или дипломатским путем, се, на захтјев било које Уговорне стране, поднеси арбитражном суду.
- (2) У таквом случају, свака Уговорна страна номинује једног арбитра и два арбитра именују председника, држављана треће државе. Ако два (2) мјесеца након што је једна од Уговорних страна номинувала свог арбитра, друга Уговорна страна не буде номинувала свог, или, ако након мјесец дана по номинацији другог арбитра оба арбитра не буду могла да се договоре о именовању председника, свака Уговорна страна може захтијевати од председника Савјета ИКАО-а да настави са потребним номинацијама.
- (3) Арбитражни суд одређује своју властиту процедуру и одлучује о расподјели трошкова процедуре.
- (4) Уговорне стране поштују сваку одлуку донесену у примјени овог члана.

**Члан 20.
(Измјене)**

- (1) Ако било која од Уговорних страна сматра пожељним да измијени било коју одредбу овог Споразума, таква измјена ступа на снагу када Уговорне стране обавијесте једна другу о испуњењу њихових правних процедура.
- (2) Измјене Анекса овог Споразума могу бити директно договорене између органа надлежних за ваздушни саобраћај Уговорних страна. Оне се примјењују провизорно од датума када су договорене и ступају на снагу након што су потврђене размјеном дипломатских нота.
- (3) У случају закључења било које опште мултилатералне конвенције која се тиче ваздушног саобраћаја којом се обје Уговорне стране обавезују, овај Споразум се мијења тако да буде у складу са одредбама такве конвенције.

**Члан 21.
(Раскид Споразума)**

- (1) Свака Уговорна страна може у било које вријеме дипломатским путем писмено обавијестити другу Уговорну страну о својој одлуци да раскине овај Споразум. Такво обавјештење се истовремено прослијеђује Међународној организацији цивилног ваздухопловства (ИКАО).
- (2) Споразум се раскида на крају периода реда летења током којег ће протећи дванаест (12) мјесеци од датума пријема обавјештења, уколико обавјештење не буде повучено међусобним споразумом Уговорних страна прије истека тог периода.
- (3) У одсуству сазнања о приспијећу од стране друге Уговорне стране, обавјештење се сматра примљеним четрнаест (14) дана након датума када је Међународна организација цивилног ваздухопловства (ИКАО) примила обавјештење о томе.

**Члан 22.
(Регистрација)**

Овај Споразум и сви његови амандмани ће бити регистровани у Међународној организацији цивилног ваздухопловства (ИКАО).

**Члан 23.
(Ступање на снагу)**

Овај Споразум ступа на снагу када Уговорне стране извијесте једна другу размјеном дипломатских нота о испуњењу њихових правних формалности у погледу закључивања и ступања на снагу међународних споразума.

Након ступања на снагу, овај Споразум ће замијенити Споразум између Савјета министара Босне и Херцеговине и Швајцарског Федералног Савјета везано за редовни ваздушни саобраћај од 6. марта 1998. године.

У потврду овога доље потписани прописно овлашћени од стране њихових цијењених Влада су потписали овај Споразум.

Урађено у два примјерка у Сарајеву, дана 22.09.2015. године, на службеним језицима Босне и Херцеговине (босанском, хрватском и српском), њемачком и енглеском језику, од којих су сви једнако вјеродостојни. У случају било којег неслагања у имплементацији, тумачењу или примјени, мјеродаван је текст на енглеском језику.

За Савјет министара

Босне и Херцеговине

Славко Матановић, министар
комуникација и транспорта

За Швајцарски Федерални

Савјет

Heinrich Maurer, амбасадор

АНЕКС
РАСПОРЕД ЛИНИЈА

I. Линије на којима одређени авио-превозници Швајцарске могу обављати ваздушни превоз:

Тачке одласка	Међутачке	Тачке у Босни и Херцеговини	Тачке ван БиХ
Тачке у Швајцарској	Било које тачке у Европи	Било које тачке	Било које тачке у Европи

II. Линије на којима авио-превозници Босне и Херцеговине могу обављати зрачни превоз:

Тачке одласка	Међутачке	Тачке у Швајцарској	Тачке ван Швајцарске
Тачке у Босни и Херцеговини	Било које тачке у Европи	Било које тачке	Било које тачке у Европи

НАПОМЕНЕ:

Сваки одређени авио-превозник било које Уговорне стране може, на неком или свим летовима и по свом избору:

1. обављати летове у било којем или у оба правца;
2. комбиновати различите бројеве летова у оквиру рада једне летјелице;
3. услуживати тачке иза, међутачке и тачке ван и тачке на територијама Уговорних страна на линијама у било којој комбинацији и у било којем редоследу;
4. занемарити заустављање на било којој тачки или тачкама;
5. пренијети превоз са било које своје летјелице на било коју другу своју летјелицу на било којој тачки на линији; и
6. услуживати тачке иза било које тачке на својој територији са или без измјене летјелице или броја лета и може пружити и рекламирати јавности тај превоз; без географског ограничавања или ограничавања по питању смјера и без губитка било којег права да обавља превоз који је допустив према овом Споразуму; под условом да превоз опслужује тачке на територији Уговорне стране која је одредила авио-превозника.